

ידע מצמיח תנוך

על קמצא ובר-קמצא

בגלל עלבון ונקמה נשרף בית מקדשנו ונחרבה ירושלים עירנו. איך קרה הדבר?
בזמן שבית-המקדש עוד היה קיים, היו בירושלים הרבה אנשים עשירים שהיו גרים בבתי יפים.
פעם ביקש אחד מבעלי הבתים העשירים האלה לעשות סעודה גדולה, כי היה לו יום של שמחה.
הזמין העשיר את כל ידידיו וחבריו לבוא אליו, לאכול ולשתות ולשמוח עמו. ולעשיר היה חבר
טוב, שאותו אהב מאוד, ושמו קמצא.

אמר העשיר לעבדו: לך אל חברי הטוב קמצא והזמן אותו לסעודתי!
העבד לא הקשיב היטב, ולכן לא שמע יפה את שם האיש שעליו להזמין. הלך העבד אל איש אחר,
ששמו היה בר-קמצא, ואמר לו: אדוני מבקש, שתבוא לסעודה שהכין!
אולם בר-קמצא לא היה חברו של העשיר. להפך! תמיד רב והתקוטט איתו העשיר ולא אהב אותו
כלל. התפלא בר-קמצא מאוד על ההזמנה וחשב: "מדוע הזמין אותי האיש? הלוא איננו חברים!
אולי ברצונו להשלים איתי? אם כן, גם אני לא אכעס עליו עוד ואבוא לסעודתו!"
לבש בר-קמצא את בגדיו היפים, הלך לבית העשיר וישב לו ליד השולחן בין שאר האורחים.
מה טוב היה, לו באמת רצה העשיר להשלים עמו! אבל לא כך היה! כאשר הלך בעל הבית לברך
את אורחיו, חיפש ביניהם את ידידו, את קמצא. ואת מי ראה? את בר-קמצא! מיד כעס, רץ אליו
וצעק: מה אתה עושה פה? הלא אתה שונא אותי. קום מהר וצא מפה!
בר-קמצא התבייש מאוד על שמגרשים אותו בפני כל האורחים. פניו החווירו מרוב בושה וצער,
ובקול נמוך ורועד ענה:

-כנראה בטעות הזמנתני. אבל מאחר שבאתי, תן לי בבקשה לשבת פה, ואני אשלם לך על כל מה
שאוכל ואשתה.

צעק בעל הבית עוד יותר: לא! אינני מסכים! לך מכאן!

ביקש בר-קמצא מאוד: הנח לי רק הפעם. אשלם לך את החצי מכל הסעודה.

-לא! לא! אינני רוצה! עזוב את ביתי מיד!

התחנן לו בר-קמצא: -רק תרשה לי להישאר כאן עוד מעט. אשלם אפילו את הסעודה כולה!

צעק העשיר: -אינני רוצה! בשום פנים לא! צא מפה כרגע! והוא תפס את בר-קמצא בידו, הקים

אותו בכוח מן הכסא וגרש אותו מן הבית.

עכשיו כעס בר-קמצא מאוד מאוד. כל-כך העליב אותו בעל הבית בפני כל האורחים, ואף אחד

מהם לא בא לעזרתו ולא ביקש מן העשיר להשאיר אותו! חשב בר-קמצא: "אתנקם בהם, בכולם!

לב לדעת

ידע מצמיח תנוך

עוד יתחרט בעל הבית הזה, עוד יצטערו כל האורחים שלו! את בתיהם ישרפו באש! ולא זכר בר-קמצא, שגם הוא יצטער בסוף, כי עם בתיהם של האחרים ייהרס גם ביתו! מה עשה? הלך למלך של הרומאים, ששלטו אז בארץ-ישראל, ואמר לו: אגלה לך סוד, המלך! היהודים שבירושלים מרדו בך! אינם רוצים שתהיה עוד מלך עליהם. רוצים הם במלך אחר! כעס המלך, שלח צבא רב (חיילים רבים מאוד) והם באו לירושלים, שרפו את בית-המקדש והחריבו את כל העיר.

מתוך: כה עשו חכמינו: מאגדות חז"ל, א (עיבוד לגיל הרך: יוכבד סגל), הוצאת מורשת 1976, עמ' 67-70.